

A Fővárosi Ítéltábla a Füsthy és Mányai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Füsthy Zsolt Ödön ügyvéd) által képviselt felperes neve. (felperes címe) perújított felperesnek - dr. Koszorús Jenő ügyvéd (címe.) által képviselt alperes neve (alperes címe.) perújító alperes ellen szabadalombitorlás megállapítása iránt folyamatban volt perében indított perújítási eljárásban a Fővárosi Törvényszék 2018. február 21. napján kelt 1/A.P.22.487/2017/17. számú ítélete ellen a perújító alperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a perújított felperes és a perújító alperes viszonyában a Fővárosi Törvényszék 3.P.21.996/2010/33. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.174/2013/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a perújított felperesnek a perújító alperessel szembeni keresetét elutasítja.

Kötelezi a perújított felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a perújító alperesnek 2.988.000 (kétmillió-kilencszáznyolcvannyolcezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fővárosi Törvényszék a Fővárosi Ítéltábla 8.P.20.174/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartotta. Kötelezte a perújító alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a perújított felperes részére 150.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 260. § (1), (2) bekezdéseit, a 261. § (1) bekezdését, a 266. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, a 267. § (1) bekezdését.

Előrebocsátotta, hogy van eljárási lehetőség arra nézve, hogy a felperes a perújítási kérelmét módosítsa, továbbá a perújítási eljárásban nem kell valamennyi, az alapperben perben állt félnek a perújítási eljárásban részt vennie. Erre tekintettel a perújítás elbírálásának nem volt akadálya abból az okból, hogy kizárólag az egyik alapperben érdekelt fél nyújtotta be kérelmét. Ebben az összefüggésben utalt arra is, hogy a szabadalombitorlási perben a két alperes között nem állt fenn egységes pertársaság.

Kifejtette, hogy perújítás alapját csak az alapper elbírálásakor már fennálló tény, bizonyíték, illetőleg határozat alapozza meg, vagyis a hivatkozott ténynek a perújítással támadott ítélet meghozatalakor már fenn kellett állnia és olyannak kell minősülnie, ami kihathat az alapperbeli tényállás megállapítására.

A perújításnak, mint rendkívüli perorvoslatnak érvelése szerint az az elvi alapja, hogy a megtámadott jogerős ítélet objektíve megalapozatlan, vagyis a bíróság által megállapított eredeti tényállás nem azonos az ügy valóságos tényállásával. A valóságos tényállást pedig a per idején már meglévő tényállással azonosította. A jogerős ítélet után keletkezett újabb tények, a korábbi ítéletet nem teszik megalapozatlanná, tehát perújítási okként sem jöhetnek számításba.

Rámutatott továbbá, hogy az alapperben figyelembe nem vett jogerős bírósági határozatra akkor lehet hivatkozni, az a perben előkérdésként szerepelt, tehát a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függött, mely más bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozott. Mivel a perújítónak az alapperben hozott elsőfokú határozattal szembeni fellebbezése a gazdagodás, elégtételadás és perköltség körében hozott döntés felülbírálatára vonatkozott, a szabadalom megsemmisítésével kapcsolatos eljárás ezekkel összefüggésben nem minősült előkérdésnek. A perújító által hivatkozott perújítási ok alapperben el nem bírált volta azt fejezi ki, hogy erre a körülményre az elsőfokú bíróság döntése az alapperben nem terjedt ki. Azt állapította meg, hogy a később keletkezett tényekre alapított igény nem perújítással, hanem új keresettel érvényesíthető.

Álláspontja szerint szabadalombitorlási pernek nem lehet tárgya az anterioritások léte, vagy nem léte és a szabadalmi oltalom érvényességi feltételeinek vizsgálata sem, ezért ezekben a kérdésekben nem foglalhatott állást, erre vonatkozóan nem vehetett fel és nem is vett fel tényállást.

Hangsúlyozta, hogy a szabadalmi oltalom az egy bizonyos időpontban vagy fennáll, vagy nem, ez minősül jogi ténynek, márpedig az oltalom megsemmisítés hiányában az alapper elbírálásakor fennállt, és ez volt az akkoriban irányadó tényállás.

Rámutatott, hogy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) döntése kizárólag a szabadalom megsemmisítésével volt kapcsolatos, tehát az eljárás tárgya az volt, hogy fennáll-e az oltalom, vagy sem. A bitorlás kérdése és a szabadalom fennállta két különböző kérdés, ezért nem volt két eltérő döntés (SZTNH-Kúria), ami perújítási oknak minősülhetett volna.

Kitért továbbá arra, hogyha a perújító alperes perújítási kérelme eredményre vezet és az alapperben előterjesztett kereset elutasítása történik a perújításban eljáró bíróság sem rendelkezhetett volna jogerős határozat eredményeként a már kifizetett és jogalapot vesztett követelések visszatérítéséről, visszavonásáról. Azt fejtette ki továbbá, hogy egy új keresettel való igényérvényesítést nem zár ki az a körülmény, hogy a szabadalombitorlás jogerősen megállapításra került, mivel a keresettel érvényesített jog azonosságának megállapításához azt kell vizsgálni, hogy a követelések ugyanabból a ténybeli alapból és ugyanazon jogból származnak. Megítélése szerint a perújításbeli esetben azonos tényalap és jog sem állapítható meg.

Jelentős körülménynek minősítette azt, hogy az érintett szabadalom oltalma megszűnt, tehát nincs érvényesíthető jog. A tényalap azonosságának hiánya és a szabadalmi oltalom elenyészte azzal a következménnyel jár, hogy a fennálló anyagi jogra alapított korábbi jogsértést kimondó jogerős ítélet nem akadályozhatja a perújító alperest abban, hogy annak megállapítását kérje, hogy magatartása az oltalom megszűnés, vagyis a tényalap megváltozása miatt már nem minősül jogsértőnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében külön indokolta a perújítottnak a per tárgyalásának felfüggesztésére vonatkozó kérelmének elutasítását.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a perújító alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte a perújítási kérelem alapjául szolgáló jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a perújított felperes költségeiben marasztalását.

Elsősorban azt adta elő, hogy álláspontja szerint az ítélet rendelkező része hiányos, mivel az elsőfokú bíróság az indokolási részben foglaltak alapján nemcsak az ítélet hatályát kívánta fenntartani, hanem a Fővárosi Törvényszék 3.P.21.996/2010/33. számú ítéletének fellebbezéssel nem érintett, azonban perújítással támadott részét is, de ennek ítéletbeli rögzítését azonban elmulasztotta.

Álláspontja szerint a perújítási kérelme megalapozott volt és annak az elsőfokú bíróságnak helyt kellett volna adnia.

Az anterioritások, mint a perben el nem bírált tények tekintetében utalt arra, hogy a perújítási kérelem megengedhetőségével kapcsolatos döntés szerint, a támadott ítélet meghozatalakor is fennálló valóságnak az alapperben nem vizsgált releváns elemei, a szabadalom elsőbbségi időpontját megelőzően nyilvánosságra került olyan dokumentumok, amelyek kihathatnak az oltalom létre vagy hiányára. Időközben a Kúria úgy foglalt állást, hogy az anterioritások kihatottak az oltalomra, mégpedig úgy, hogy létük a szabadalom megsemmisítését eredményezte. Ilyen összefüggés mellett azonban az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy a szabadalombitorlási pernek nem lehet tárgya az anterioritások léte, helytelen. Ebből következően pedig az elsőfokú bíróságnak le kellett volna vonnia azt a következtetést, hogy amennyiben nincsen szabadalom, úgy szabadalombitorlásról sem lehet szó.

Az ítélet megalapozottságának követelménye nem relatív, hanem objektív megalapozottságot jelent, ez pedig a jelen esetre vonatkoztatva azt jelenti, hogy az anterioritások annak ellenére releváns és a szabadalombitorlási kereset elutasításához vezető tények, hogy bizonyítottságuk az alapperbeli ítélet meghozatalakor még nem történt meg.

Jogerős bírósági határozat létrejöttével kapcsolatosan azt fejtette ki, hogy a hivatal szabadalom megsemmisítési döntése annak ellenére a szabadalombitorlási per előkérdésének minősül, hogy arra az elsőfokú eljárás során a perújító alperes nem hivatkozott. A hivatal és végső soron a Kúria döntése szoros kapcsolatban van azzal az eldöntendő kérdéssel, hogy egyáltalán történt-e szabadalombitorlás.

Előadta, hogy tisztában van azzal, miszerint a perújítási kérelem eredményessége esetén sem jár vissza részére a már kifizetett összeg, de a perújítási kérelem eredményessége esetén visszavégrehajtás útján juthatna az általa egyébként önkéntesen kifizetett összeghez.

A perújított felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és a perújító alperesnek a költségeiben marasztalását kérte.

A fellebbezés alapos.

A perújító alperesnek a perújítási eljárás megindításával nyilvánvalóan az volt a célja, hogy az alapperbeli marasztalásának hátrányos következményei alól mentesüljön, figyelemmel az alapperbeli fellebbezésének eredménytelenségére és a marasztalási összeg megfizetésére.

Perújító alperes számára a szabadalom megsemmisítése iránti eljárás végeredménye azért bír különös jelentőséggel, mert az eljárás eredményeként perújítási eljárást megelőző alapper jogi tényére, vagyis a szabadalom létre hatott ki. A szabadalom megsemmisítési eljárás a szabadalmat, a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 42. § (1) bekezdésének a) és c) pontjai alapján, keletkezésére visszaható hatállyal teljes terjedelmében semmisítette meg. Ha pedig ez az eljárás a keletkezésre visszaható hatállyal járt eredménnyel, akkor ez azt is jelenti, hogy az alapper alapját képező azon jogi tény, mely szerint a szabadalom létezik és az alapján szabadalombitorlás is fennáll, teljes egészében megszűnt. Ez olyan speciális eredménnyel jár, amit a perújítás esetei során is értékelni kell.

A Pp. 260. § (1) bekezdésének a) pontja perújítási okként olyan tényre, bizonyítékra, illetve jogerős bírói határozatra vonatkozik, amelyet az alapperben eljáró bíróság nem bíralt el, és ez a perújító alperesre kedvezőbb határozatot eredményezhetett.

Ez utóbbi feltétel nyilvánvalóan fennáll, hiszen szabadalmi oltalom hiányában szabadalombitorlás sem lehetséges.

Természetesen az is nyilvánvaló, hogy a perújító alperes által hivatkozott hatósági (SZTNH), illetőleg bírósági (Kúria megváltoztatási kérelmet elutasító végzése) határozatok az alapperbéli elbírálás idején egyáltalában nem léteztek.

A perújító alperes által hivatkozott szabadalmat rontó anterioritások alapper idején való létezése azonban nem volt vitatott. Végül ezek léte eredményezte a szabadalom keletkezésére visszaható hatályú megsemmisítését.

Mivel a perújító alperes által hivatkozott eljárás eredménye a szabadalom megsemmisítésére nézve visszaható hatályú, és a szabadalom megsemmisítését pedig támogatta az anterioritások léte, ez olyan speciális körülmény mely nyilvánvaló jogi következménnyel kell járjon az alapperbéli határozatra és az abban megállapított kötelezettségekre.

A szabadalombitorlást megállapító bírósági határozatot követően született szabadalmat megsemmisítő határozat tartalmilag olyan, hogy tényt és bizonyítékot szolgáltat arra nézve, hogy szabadalmi oltalmat a bejelentett találmány nem kaphatott volna. Ez pedig közvetlen összefüggésben van a szabadalombitorlás alapperben való elbírálásával, tehát az alapperben elbírált tényre vonatkoztak a határozatok.

Ebből következően pedig - a Pp. 260. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti feltétel fennállása alapján - a perújító alperes eredménnyel támadta perújítással a jogerős határozatokat (Fővárosi Törvényszék 3.P.21.996/2010/33.; Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.174/2013/5.).

Az elsőfokú bíróság határozata több ponton érinti azt a kérdést, hogy a perújító alperesnek perújításon kívül egyéb jogi eszköze volt arra, hogy az alapperbéli - számára hátrányos következményekkel járó - határozat hátrányait elhárítsa (ítélet 7. oldal utolsó előtti bekezdés; 8. oldal hatodik bekezdés; 9. oldal első bekezdés). Ezen álláspont szerint a perújító alperes nemcsak perújítással érheti el azt, hogy az általa megfizetett összeget visszakövetelhesse, mindenképpen új keresetet kell benyújtania és e körben annak megállapítását is kérnie kell, hogy a magatartása nem volt jogsértő.

Ezt az elsőfokú álláspontot azonban a másodfokú bíróság nem osztotta.

A szabadalombitorlást megállapító, és ezen magatartás jogkövetkezményeit alkalmazó jogerős határozattal szemben a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset nem terjeszthető elő, egyrészt a jogerős határozat léte, másrészt a perújító alperesnek a perújított felperessel szembeni jogmegóvás hiánya miatt. Ez utóbbi körbe ugyanis nem vonható az, hogy a perújító alperesnek megtérítési igénye van a perújított felperessel szemben.

A jogerős határozattal szembeni jogi érdek érvényesítése rendkívüli perorvoslatok vagy speciális anyagi jogi igény révén lehetséges. A felek jogviszonyára irányadó ilyen anyagi jogi szabályozás nincsen és a fent vázolt feltételek bekövetkeztére tekintettel pedig a perújító alperes egyetlen eljárásjogi lehetősége, a perújítási eljárás megindítása volt. A perújítási eljáráson kívül más reális alternatívája a perújító alperesnek nem volt.

Perújítási eljárásnak éppen abban van a lényege, hogy a perújító a jogerős határozat mindenki számára kötelező voltát kívánja megszüntetni, és a Pp. 268. §-a szerint elérni azt, hogy az részben vagy egészben hatályon kívül helyezésre kerüljön és a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozzon az eljáró bíróság.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, perújító alperes perújítási kérelmének helyt adva, a jogerős határozatokat a perújító alperes és felperes viszonylatában hatályon kívül helyezte és a perújított felperesnek a perújító alperessel szembeni keresetét elutasította.

Az alapper I. rendű alperese perújítási kérelemmel nem élt, és az alapper alaperesei között, a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság nem jött létre, ezért az alapper I. rendű alperese és a perújított felperes viszonylatában a perújítás eredményes volta a határozat jogerejét nem oldotta fel (a perújítás relatív hatálya).

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a szabadalomtörlesztés megállapításának eredményeként a perújító alperes által megfizetett összeg visszakövetelése iránt külön pert kell indítani, illetve lehetséges a felek közötti peren kívüli megállapodás is. Azonban a perújító alperes által hivatkozott vissz-végrehajtás intézménye nem vehető igénybe, mert ennek feltétele a felek között végrehajtási eljárás folyamatban léte.

Az eredményes perújítás alapján a perköltségről az alapján kellett rendelkezni, hogy a kereset mennyiben vezetett eredményre.

A jogerős határozatok hatályon kívül helyezésének és a kereset elutasításának eredményeként rendelkezni kellett az érintett eljárásokban felmerült költségek megfizetéséről. Ezek az 1.008.000 forint (elsőfokú ügyvédi munkadíj), 500.000 forint (másodfokú perköltség), 1.260.000 forint (eredménytelen fellebbezés illetéke) összegek voltak (összesen: 2.768.000 forint).

A perújító alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a perújított felperes a Pp.78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a perújító alperes első- és másodfokú perköltségeit, melyet a másodfokú bíróság 100.000 forintban állapított meg. A perújító felperes lerótt továbbá 2 x 36.000 forint perújítási illetéket és 48.000 forint fellebbezési illetéket (összesen: 120.000 forint).

A másodfokú bíróság a fentiek alapján összesen 2.988.000 forint költség megfizetésére kötelezte a felperest.

Budapest, 2018. június 29.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró

dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró